אין עומדין פרק חמישי ברכות לד.

חברותא כלפי שמיא. מנהג שנוהג אדם בחברו ינהג אצל המקום ולא יהבר בתפלתו: **מחינן ליה.** כלומר מלמדין אותו שיכוין ומכין אותו אם ירגיל בכך: **מרזפתא.** קורנס. ומשם את המקצת בירה מתרגמינן מרזפתא (שופטים ד): **מתני' ולא יבא מרכן בשוחר שטח.** שאסר יורדין לפני התיבה כשאומרים לו לך רד צריך לקרב פעם אחת כלומר אינו כדאי לכך דלאמרי' נקמן בשמעתין אבל זה לא יסרב מפני שגנאי הוא שתהא התפלה מופסקת כל כך: **מקחלא הברכה שטעה זה.** אם דלג מ' מן הברכות ואמר אחרת ואינו יודע לשוב ולאחוז אדרו יתמיל העובר תחתיו אותה ברכה שדלג זה ואומר משם ולהלן: **לא יענה אמן אחר הכהנים.** הש"ל בסוף כל ברכה וברכה: **מפני הטרוף.** שלא תטרף דעתו ויטעה לפי שש"ל הוא צריך להתחיל ברכה שניה ואומר לפני הכהנים כל תיבה ותיבה כדאמרינן במס' סוטה (דף נט:) ובענותו אמן לא יוכל לכוין מהר ולהתחיל בברכה שלאחריו: **אם אין עם כהן אלא הוא.** החזן: **לא יאמר אם כפיו.** שאם לא יוכל לחזור לתפלתו לדעת לכוין להתחיל בשים שלום שדעתו מטורפת מאימת הצבור: **ואם הבטחתו.** כלומר אם בטוח הוא שאין דעתו מטורפת מאימת הצבור: **גמ' יסרב.** כשאומרים לו לך יעשה עצמו כלא רואה כלומר אינו כדאי: **שהקדיחתו.** לשון שרפה כמו כי אם קדחה באפי (דברים לב): **מבכבה.** כלומר מזמין עצמו כמו נגער לעצמו: **אין לחן סדר.** ואם דלג ברכה אחת ואמ"כ נזכר בה אומרה אף שלא במקומה: **מקחלא הברכה שטעה זה.** ומתמלא משאמר דגומר ממנה והלאה אלמא על סדרה צריך לחזור ולאומרה: **אדא ברכאי גיסו.** ודקתני מתני' מתחלת הברכה שטעה זה היינו אתה חונן: **ונפטר.** נוטל רשות: **ש"ל להזכיר שמו.** של חולה: **אחלה וסוף.** נמודים ולך נאה להודות: כהן

מסורת הש"ס

מ) מגילה דף כה., ב) סס (ופת"ס לעיל לג: ברכות הכ"ף ולא"ס), ג) נ"מ כה, ד) (סוטה לח:), ה) (פירוש יענוע הרמשו), ו) נתיבן ס. פ"ט, ז) (נ"ל מיוחסת דרב אחא לימא מהני מיוחסת דרב הונא וכו' כך היה הגירסא לפני רש"י ופ' בסוף פ' קרקן נמצא), ח) מכילתא דר"י פרשת בשלח, ט) (לפי שאנו להתפלל בתקוה נמוך מלאיתא לעיל: הלכך קחני יל"ד ע' רש"י ר"ה לב. ד"ה ילד), י) (תוספתא פ"ב הי"ח), כ) (שיר לדף לג:), ל) (נ"ו שיר לשם), מ) (וע"ש תוס' מעות מד. ד"ה כל כהן כו'), נ) (פ"ב ה"ד), ס) (וע"ש תוס' ע"ג ת. ד"ה אם כהן).

תורה אור השלם

1. וְאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְיָ אֶת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֶת אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפַּלְתִּי כִּי אָמַר יְיָ לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם:
דברים ט כה

2. וַיַּעֲנֹק מֹשֶׁה אֶל יְיָ לֵאמֹר אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ:
במדבר יב יג

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מלמדין וכו' ומיישינן ליזהרת. נ"ב כלומר ותוך מיישינן ליזהרת:

גליון הש"ס

גמ' אר"ש בן פזי אר"נ"ל. נמדרש רבה נרפאים פרשה לט מיתה ר"נ"ל כשם ר"נ"ל אמר כ"נ מתלא כל ברכה שוחה ומתלך בתחלת כל ברכה וכפוף כל ברכה שוחה. רבי סימון כשם ר"נ"ל אמר המלך משהיה טורש לא היה מקף: רש"י ד"ה מתחלת הברכה וכו' ופסולא כו'. עיין בקרבן נתנאל שמצא גירסא בקלף. מיוחסת דרב אסי לימא מהני מיוחסת דר"ה אמר לן ר"ה:

מוסף תוספות

א בתוס' ר"ש הוסיף. וגם מכה ששי"ל אומר להם על כל דבור ודבור דלא חשיב להו הפסקה. ב. בתוס' ר"ש כתב. תפלה לסגילה וק"ש.

מוסף רש"י

(חברותא כלפי שמיא. וכי כמנהג מכירו נוהג בהקב"ה לדבר לפניו אלא המתפלל ומחר ומרגלה לו בטוטפי אלא כיון בלאינה (מגילה כה.). **האומר יברכך טובים הרי זה דרכי מינות.** שאינו מעלו רשעים בשמחו של מקום, וחכמים אמרו (מכילתא י:) מתלגנה אריסה רע ומנאה אסתוה בין קממני הקטורת שנלרכן בכסות בהרלאתן לריחון בלשונה אמת (מגילה שם. ועי' מנחות כז.). **ותחזר לתפלתו ראשון.** ליפא את כפיו (סוטה לח.). שהקריחתו מלה. שרפה. כמו כי אם קדחה. כלומר נתנה בו מלא יותר מדי (שובין נד.). **רובן קשה ומיעוטן יפה.** כשיש לאדם תפנה מהם יפה לנוחו לרפואה ישוב שיאם לו קצת מזגה יפה לו בלום. אבל רובן קשה. כשיש לו הרבה (נ"מ"ן ה.). **פרס.** מתן (נ"ב כה.).

רב ניסים גאון

תנו רבנן אלו ברכות שאדם שוחה בהן כו'. פי' בתלמוד ארץ ישראל בפ' מאימתי קורין הכל שוחין בהודאה עם שליח צבור ר' זעירא אמר הבלבד במודים כו' תני ובלבד שלא ישוח יותר מדאי ובגמ' דד' אבות נזיקין (ובבא קמא דף מז) איתא שדרו של אדם לסוף (ע"ז) (שבע) שנה נעשה נחש והני מילי הוא דלא כרע במודים ובגמ' דסוטה בפ' אלו נאמרים בכל לשון (דף מ) אמרי בזמן ששליח צבור אומר מודים העם מה הם אומרים:

ג) **אמר** מודים מודים משתקין אותו. יכולנלמי הדא דתימא בגבור אבל בימיד תמנוים הס: ד) **אמר** פסוקא פסוקא ובפליה. פי' בקונטרס משתקין אותו דמחזי כעושה ב' רשויות ובה"ג ובפר"ח מפרש איפכא פסוקא פסוקא אין משתקין אותו מיהו מנוהה הוי אך לשון הגמרא לא משמע כפי' ואותן בני אדם שאומרים ב' או ג' פעמים שמע ישראל ביה"כ משתקין אותם לפירש"י ולפר"ח מנוהה מיהא הוי אי שמא אין לאמר רק כשקורא ק"ש בעונתה ומקבל עליו עול מלכות שמים ומ"מ טוב שלא יאמר אך מה שאומרים ה' הוא האלהים ז' פעמים ביה"כ ויום ערבה כנגד ז' רקיעים משבחים לגורא שהוא דר למעלה מז' מהנא כשר הוא וגם מלינו בקרא שמי פעמים ה' הוא האלהים גבי אליהו (מלכים א יח): **מהיכן** הוא מתחיל מתחלת הברכה שטעה בה. יכולנלמי בטיטי אשתתק גאופנים אמון שיילון לר' בון אמר להו בשם ריב"ל זה שעבר תחתיו יתמיל ממקום שפסק ופריך והאמון מתמיל מתחלת הברכה שטעה בה אמר להו מכיון דעניתון קדושת השם כמי שהוא תחלת הברכה דמי: **לא** יענה אמן אחר הכהנים **מפני** הטרוף. תימה מיפוק ליה דמפסיק תפלה אם עונה אמן וי"ל מאחר שלא אמר האי טעמא ש"מ דעניית אמן לא חשיב ליה הפסקה מאחר שגורן תפלה הוא אבל לקרות כהנים לדוכן אומר ר"מ שאין ש"ל יכול לקולאם דמשיב הפסקה לתפלה אם קולאם אלא אחד מבני הקהל קולאם והא דאמרינן בסוטה פ' אלו נאמרים (ד' לח.) לשנים קורא כהנים וכו' לאו אשליח לבור קאי אלא אחזן כדתניא בספרי (פרשת נשא) אמור להם מלמד שהחזן אומר להם אמרו וחזן לאו היינו אליח לבור דחזן היינו המתעסק בצרכי לבור וכן משמע נמי בסוטה (ד' לט:) דלאו אשליח לבור קאי דמעיקרא קאמר אין הכהנים רשאין להתחיל בברכה עד שיגלה הדבור מפי הקורא פי' הקורא כהנים ואמ"כ אומר אין אליח לבור כמאי דמשמע דשנים הם ויש שהיו רוצים לומר דכמו כן אין ש"ל רשאי להקרות יברכך לכהנים דכמו כן הוי הפסקה אמנם רבינו יהודה פי' דבהדיא יש במדרש טעמי יתרות וחסרות אמור להם מלמד שאליח לבור אומר להם על כל דבור ודבור וכן יש שרוצים להתיר לשליח לבור עלמו לקרות כהנים אפילו לפי' ר"מ דמה דפי' דהוא הפסקה היינו דוקא בימיהם מיד כשסיימו ברכת הודאה לא היו אומרים או"א ברכנו בשם ד' אלא אם כן אמרו בהם אמן מפי הצבור ותפלה אין זו הפסק דלא גרע מעניית אמן דהכא דלא חשיבא הפסק כדפרישית (א"מ) **אמצעיות** אין להן סדר. פי' בקונטרס ואם דלג ברכה אחת ואחר כך נזכר בה שלא במקומה אומרה במקום שנזכר. ולא נהירא דהא תנן במגילה (פ"ב ד' ח.) הקורא את המגילה למפרע לא יצא ותניא (שם) וכן בהלל וכן בק"ש וכן בתפלה לכך נראה כפירוש רשב"ם ורב אלפס דאין להן סדר דקאמר היינו שיתחיל במקום שדלג הברכה ומשם ואילך יאמר הכל על הסדר אבל ודאי לא יתחיל באמה מונן כמו בג' רלאשונות וג' אחרונות ולאיה מדתניא בתוספתא דמכילתין הקורא את שמע והשמיט בה פסוק אחד לא יקרא אותו פסוק בפני עצמו אלא מתחיל מאותו פסוק ואילך וגומר עד סופה ותניא נמי בפ"ב דמגילה (ד' יח:) שאם השמיט פסוק מ' במגילה שקורא על הסדר מאותו פסוק ואילך והתם משו תפלה דמגילה לענין הך מילתא כדפרישית ובה"ג פסק כרב אסי דאמר אמצעיות אין להן סדר הדא דרב הונא בתלמיד בגבי רב אסי דאמרינן בכמה מקומות אמר רב הונא אמר רב אסי ועוד דלרב הונא צריך לחזור ולשנויי אמצעי דכולהו הדא ברכאי גיסו ולשנויי דמיקי לא ניקום ונסמוך ועוד דרב אסי ורב ששת קיימי בחד שיטתא ועוד דבשל סופרים הלך אחר המיקל וא"כ אדם שטעה ודלג ברכה אחת באמצעיות לא שלא אמר בסדר המשפט בין ר"מ לר"ש דקי"ל בפ"ק (דף יב:) דמחזירין אותו לא יחזור לאתה ברכה שדלג ומשם ואילך יאמר על הסדר כדפי' רשב"ם והיכא שטעה בג' רלאשונות כגון שטעה בתחיתמן או לא בתחיים המתים מי כמוך או שלא אמר בסדר הקדום חוזר לרלאשונה והיכא שטעה בשלש אחרונות כגון שטעה כמו כן בחתימתן או שלא הזכיר בין רלאש השנה לר"ש כשים שלום בספר חיים טובים או וכתוב לחיים טובים בהודאה אחר לעבודה וטעמא דכיון בגבור ש"ל קובע ברכה לעצמו שאומר ענגו בין גואל לרופא אם שכחה ונזכר בה קודם סיום תפלה אין מחזירין אותו כיון שהיה לריך לחזור ולומר על הסדר כפי' רשב"ם ב"כ הוא ברכה לנטלה אם מחזירין אותו אבל לפי' הקונטרס היה אומרה במקום שנזכר ואין כאן ברכה לנטלה: **אל** ישאל אדם צרכיו **לא בג' ראשונות ולא בג' אחרונות.** פי' ר"מ ורבינו אלי דוקא ליחיד אבל גבור שואלין ולכך אנו אומרים שזכרנו וקרובך ועלה ויבא בהם ותדע דדוקא יחיד קאמר שהרי עיקר ברכות אחרונות נרכי לגבור הס[ס]: **מלמדין** אותו שלא ישחה. ופ"ת ושחה ומה נכך וי"ל שלא יבא לעקור דברי חכמים שלא יאמרו כל אחד מחמיר כמו שהוא רוצה ואין כאן מקבת חכמי' ומיישינן (ו) ליזהרת: קידה

ד) **חברותא כלפי שמיא מי איכא אי לא כוון דעתיה מעיקרא מחינן ליה במרזפתא דנפחא עד דמכוין דעתיה: מתני'** ה) (האומר יברכך טובים הרי זה דרכי מינות) א) העובר לפני התיבה וטעה יעבור אחר תחתיו ולא ב) יהא סרבן באותה שעה מהיכן ג) הוא מתחיל מתחלת הברכה שטעה ד) זה ה) העובר לפני התיבה לא יענה אמן אחר הכהנים מפני הטרוף ו) ואם אין שם כהן אלא הוא לא ישא את כפיו ז) ואם הבטחתו שהוא נושא את כפיו וחזר לתפלתו ראשון: **גמ'** ח) ת"ר ט) העובר לפני התיבה צריך לסרב ואם אינו מסרב דומה לתבשיל שאין בו מלח ואם מסרב יותר מדאי דומה לתבשיל שהקדיחתו מלח כיצד הוא עושה פעם ראשונה יסרב שניה י) מהבהב שלישית פושט את רגליו ויורד י) ת"ר לשלשה רובן קשה ומיעוטן יפה ואלו הן שאור ומלח וסרבנות אמר רב הונא י) טעה בשלש ראשונות חוזר לראש באמצעיות חוזר לאתה חונן באחרונות חוזר לעבודה ורב אסי אמר אמצעיות אין להן סדר מתיב רב ששת מהיכן הוא חוזר מתחלת הברכה שטעה זה י) תיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא אמצעיות כלהו חדא ברכתא נינהו אמר רב יהודה ל) לעולם אל ישאל אדם צרכיו לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות אלא באמצעיות דא"ר חנינא ראשונות דומה לעבד שמסדר שבח לפני רבו אמצעיות דומה לעבד שמבקש פרס מרבו אחרונות דומה לעבד שקבל פרס מרבו מ) ונפטר והולך לו מ) ת"ר מעשה בתלמיד אחד מ) שירד לפני התיבה בפני רבי אליעזר והיה מאריך יותר מדאי א"ל תלמידיו רבינו כמה ארכן הוא זה אמר להם כלום מאריך יותר ממשה רבינו דכתיב ביה נ) את ארבעים היום ואת ארבעים הלילה וגו' שוב מעשה בתלמיד א' שירד לפני התיבה בפני ר"א והיה מקצר יותר מדאי א"ל תלמידיו כמה קצרן הוא זה א"ל כלום מקצר יותר ממשה רבינו דכתיב ס) אל נא רפא נא לה א"ר יעקב אמר רב חסדא כל המבקש רחמים על חבירו אין צריך להזכיר שמו שנאמר אל נא רפא נא לה ולא קמדכר שמה דמרים: ת"ר ע) אלו ברכות שאדם שוחה בהן באבות תחלה וסוף בהודאה תחלה וסוף ואם בא לשוח בסוף כל ברכה וברכה ובתחלת כל ברכה וברכה מלמדין אותו שלא ישחה פ) אר"ש בן פזי אריב"ל משום בר קפרא הדיוט כמו שאמרנו כהן

דמה דפי' דהוא הפסקה היינו דוקא בימיהם מיד כשסיימו ברכת הודאה לא היו אומרים או"א ברכנו בשם ד' אלא אם כן אמרו בהם אמן מפי הצבור ותפלה אין זו הפסק דלא גרע מעניית אמן דהכא דלא חשיבא הפסק כדפרישית (א"מ) **אמצעיות** אין להן סדר. פי' בקונטרס ואם דלג ברכה אחת ואחר כך נזכר בה שלא במקומה אומרה במקום שנזכר. ולא נהירא דהא תנן במגילה (פ"ב ד' ח.) הקורא את המגילה למפרע לא יצא ותניא (שם) וכן בהלל וכן בק"ש וכן בתפלה לכך נראה כפירוש רשב"ם ורב אלפס דאין להן סדר דקאמר היינו שיתחיל במקום שדלג הברכה ומשם ואילך יאמר הכל על הסדר אבל ודאי לא יתחיל באמה מונן כמו בג' רלאשונות וג' אחרונות בתוספתא דמכילתין הקורא את שמע והשמיט בה פסוק אחד לא יקרא אותו פסוק בפני עצמו אלא מתחיל מאותו פסוק ואילך וגומר עד סופה ותניא נמי בפ"ב דמגילה (ד' יח:) שאם השמיט פסוק מ' במגילה שקורא על הסדר מאותו פסוק ואילך והתם משו תפלה דמגילה לענין הך מילתא כדפרישית ובה"ג פסק כרב אסי דאמר אמצעיות אין להן סדר הדא דרב הונא בתלמיד בגבי רב אסי דאמרינן בכמה מקומות אמר רב הונא אמר רב אסי ועוד דלרב הונא צריך לחזור ולשנויי אמצעי דכולהו חדא ברכתא נינהו ולשנויי דמיקי לא ניקום ונסמוך ועוד דרב אסי ורב ששת קיימי בחד שיטתא ועוד דבשל סופרים הלך אחר המיקל וא"כ אדם שטעה ודלג ברכה אחת באמצעיות לא שלא אמר בסדר המשפט בין ר"מ לר"ש דקי"ל בפ"ק (דף יב:) דמחזירין אותו לא יחזור לאתה ברכה שדלג ומשם ואילך יאמר על הסדר כדפי' רשב"ם והיכא דטעה בג' רלאשונות כגון שטעה בתחיתמן או לא בתחיים המתים מי כמוך או שלא אמר בסדר הקדום חוזר לרלאשונה והיכא שטעה בשלש אחרונות כגון שטעה כמו כן בחתימתן או שלא הזכיר בין רלאש השנה לר"ש כשים שלום בספר חיים טובים או וכתוב לחיים טובים בהודאה אחר לעבודה וטעמא דכיון בגבור ש"ל קובע ברכה לעצמו שאומר ענגו בין גואל לרופא אם שכחה ונזכר בה קודם סיום תפלה אין מחזירין אותו כיון שהיה לריך לחזור ולומר על הסדר כפי' רשב"ם ב"כ הוא ברכה לנטלה אם מחזירין אותו אבל לפי' הקונטרס היה אומרה במקום שנזכר ואין כאן ברכה לנטלה: **אל** ישאל אדם צרכיו **לא בג' ראשונות ולא בג' אחרונות.** פי' ר"מ ורבינו אלי דוקא ליחיד אבל גבור שואלין ולכך אנו אומרים שזכרנו וקרובך ועלה ויבא בהם שהרי עיקר ברכות אחרונות נרכי לגבור הס[ס]: **מלמדין** אותו שלא ישחה. ופ"ת ושחה ומה נכך וי"ל שלא יבא לעקור דברי חכמים שלא יאמרו כל אחד מחמיר כמו שהוא רוצה ואין כאן מקבת חכמי' ומיישינן (ו) ליזהרת: קידה

עין משפט נר מצוה

ג א מי' ס"ו מהלכות תפלה הלכה ג סמג עשין יט טוש"ע ח"ח סי' קט סעיף ב: **נא** ב מי' ס"ו טוש"ע שם וסי' נג סי"ז:
נב ג מי' שם הלכה ד סמג שם טוש"ע ח"ח סימן קיט סעיף ג ונפר' קט סעיף ב:
נג ד מי' ס"ד מהל' נשיאת כפים הל' ה סמג עשין כ טוש"ע ח"ח סימן קמח סעיף יט:
נד ה מי' ס"ו שם הלכה י טוש"ע שם סעיף ב:
נה ו טוש"ע ח"ח סי' נג סעיף מז:
נו ז מי' ס"ו מהל' תפלה הלכה ח ד סמג עשין יט טוש"ע ח"ח סי' קט סעיף ב:
נז ח מי' ס"ח שם הלכה ל וס"ו הל' ה סמג שם טוש"ע ח"ח סי' קיז סעיף ח:
נח ט מי' ס"ח שם הל' יח סמג עשין יט טוש"ע ח"ח סי' קכ סעיף ח:
נט י מי' ס"ח שם הל' י סמג שם טוש"ע ח"ח סי' קיז סעיף ח:

רבינו חננאל

נמחינן ליה במרזפתא דנפחא. פי' קורנס של נפחים). האומר יברכוך טובים הרי זה דרך המינות. פירש. משום דמיחזי כשתי רשויות. העובר לפני התיבה וטעה וכו'. אוקימנא שליח צבור היורד בתחלה לפני התיבה. פעם ראשונה מסרב, ב' מהבהב, ג' פושט את רגליו ויורד. אבל היורד תחתיו של זה שטעה בתפלתו, אינו רשאי לסרב כלל. ורב אסי אמר אמצעיות אין להן סדר. פי. בג' ראשונות ובג' אחרונות הכל שוין שיש להם סדר, ואם טעה בהודאה או בשים שלום חוזר לעבודה. ולרב אסי אם טעה ואמר סלח לנו קודם השיבנו אינו צריך לחזור ולומר אתה חונן לאחריו השיבנו ואחריו סלח לנו, ואחרי שאמר השיבנו יאמר ראה נא בעונינו וכן בכל ברכות האמצעיות. וקי"ל כרב אסי, דרב הונא לגבי רב אסי כתלמיד הוא נחשב. ותו דמתניתין מסייע ליה וקשיא לרב הונא. ואע"ג דשני אשנויי לא סמכינן. ותו דחלמוד ארץ ישראל מסייע ליה דגרסינן בירושלמי ר' אליעזר הוי יחיד בחד בי כנישתא, על הזנוא ואטרח על חד דייעול. ולא על, לסופה על לגבייה דר"א, א"ל לא יכעוס מרי עלי בגין דלא הוינא מתער לא עליה, א"ל עליך לא כעסתי אלא על הדין ראשות עליך. בסוטאי אישתרק באופנים, אתון שיילין לר' אבון, אמר להו בשם ר' יהושע בן לוי זה שעובר תחתיו יתחיל ממקום שפסק, א"ל ההנינן מתחלת ברכה שטעה זה, אמר לון מכיון דעניתון קדושתא כמה שהיא תחלת ברכה. הלכך בין יחיד בין שליח צבור טעה בשלש ראשונות חוזר למגן אברהם, טעה בשלש אחרונות חוזר לעבודה, טעה באמצעיות אינו חוזר כלל אלא אומר במקום שווכרה דייו. והוא דלא סיים עלוהיה ולא עקר כרעיה, אבל אי עקר כרעיה אפי' באמצעיות חוזר. אל ישאל אדם צרכיו לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות. פירוש, קים להו לרבנן דדוקא ליחיד, אבל שאלה ששואלין הצבור כגון שכרנו לחיים בעשרת ימי תשובה וכיוצא בהן שרי, דהא שלש אחרונות עבודה והודאה רשים שלום שאלה נינהו ושרי, משום ישראלית צבור נינהו. ושמעינן מינה דאסור לכל מאן דמשני או מוסיף או גורע בג' ברכות ראשונות מן המטבע שטבעו חכמים בברכות, ואלו חזנים שמניחים מטבע ברכות ואומרים קדושות ואלו שפיר עבדי, אבל המאריך באמצעיות בתפלתו ליתי לן בה, דהא משה רבינו עשם האריך בתפלתו ארבעים יום ושם קיצר ואמר אל נא רפא נא לה.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com